

Dangh Gvaq Dahhoengz

涉 过 红 水

□Vangz Beivaz si̯ Sub Gyabgvai boiz

□作者 黄佩华 翻译 苏加快

2

Ndithaemh dawz aenngaeuz Bah Sangh naengh gwnz rin haenx ingj youq gwnz najdah. De naenghyung youq ngauq rin yenzlaiz de naengh haenx, song ceh da dinghdingh cimyawj ngauq rinndumj gyang dah.

Rumzhaemh swnh goeklueg ci hwnjdaej, najdah bonjlaiz bingzbwd caemcingx, seizneix sikhaek bienqbaenz baenz caengz baenz caengz raemxlangh fufheb iq, baenz naed baenz naed bophau fouz youq najdah. Raemxdah menhmenh ciengq hwnj, rizraemx gwnz ngauq rinndumj youq ndaw lwgda Bah Sangh laebdaeb mboujduenh swng hwnj.

Duz ngauez raez ndeu sawqmwh ingj youq gwnz najdah, de rox dwg daeglwg de dauqma lo.

“Boh, yawz lij caengz sousib doxgaiq?” Luj Veiz ndenq hawj daxboh ci ien ndeu, ndaw vah miz di ienq daxboh.

Bah Sangh dawz ci ien naenx bae naenx dauq yaep ndeu le, doq euj raek gveng roengz ndaw dah bae. Cam naeuz: “Cawx ndaej biengx la?”

“Cawx lo, cawx seiq aen.”

“Caengz gaeuq bw.” Bah Sangh bibi gyaeuj, ndwn hwnjdaej doq byaij deuz lo.

Youq ndaw ngauez bya raemh, Banjyangh cingq rap raemx rwed miuz namzgva.

“Dauqbae ba, gvaq geij ngoenz raemx couh dumh daengz lo, rwed raemx miz maz yungh?” Luj Veiz naeuz.

Banjyangh mbouj leix de, rap dawz doengjraemx byaij bae coh bien dah. Luj Veiz yawjyawj seiqlengq, ndaw reih haeuxyangz heuyauyau, baenz caz baenz caz miuzgva cungj dwg gij raemxhanh de rwed okdaej. De dwg boux mehmbwk gaenxgyaek ndeu, goeng buz geq lo, hongreih caeuq buhvaq daengx ranz daenj haenx cungj dwg de boux dog cengj guh. Bouxgvan de youq aen mbanj liz mbanjranz cib lai leix sonsaw, song laeq lwgnyez loq hung de cungj riengz gvan de bae gizhaenx doegsaw lo, lij miz laeq lwg iq ndeu youq ranz gaen de youq.

Gyanghaemh, Luj Veiz gamjdaengz miz bizyau lwnh hawj vunz ndaw ranz, gaenq yaek buen ranz lo, mbouj ndaej caiq ngainzyed lo. Baenzneix, daengx ranz vunz humx youq henz feiz dingq Luj Veiz gangjvah.

Bah Sangh fwngz got doengzienraemx baez gaemz baez gaemz ndoet dwk, baez ndoet doq aegobgob. Hoz Se lumjbaenz doiq cungj vahdae z neix mbouj mizyinx saek di, umj dawz bouxlan mboujdingz mboujduenh ngauz dwk, mboujduenh raurumz. Banjyangh cix gag nyaengq dajnyib, seizhah yaek daengz lo, buhdaenj daengx ranz vunz aeu bwh ndei, neix dwg aen cwzyin de.

Doiq sam boux vunzdingq mbouj hwnjyinx neix, Luj Veiz boux guh lauxsae gig rox gangj neix cix mbouj miz saek di banhfap. “Boh, meh, ngoenzcog raeuz couh buen ba.”

Bah Sangh ae gvaq le, song cehda cim daengz gwnz naj daeglwg bae: “Yaek buen doxgaiq, mwngz caeuq lwgbawx cujcangh couh ndaej, hong gou nyaengq caengz sat, gij saeh gou sou couh gaej guenj baenzlai lo.”

“Lauj Cangh heuh vunz daiq vah daeuj, gvaq geij ngoenz de yaek caenn dang ra ci daeuj cie p mwngz ne!”

“Mwngz naengz mbouj naengz cinggyaj saek song ngoenz, dauqma sousib sousib?”

Luj Veiz ngauz gyaeuj naeuz: “Mbouj ndaej, gou yawz dingz roengzdaej mbouj hwnjdangz?”

二

夕阳将巴桑卧石般的身影投射到河面上。他双蹲坐在原先的那块岸石上,双眼一动不动地凝视着河心的礁石。

晚风沿着河谷吹上来,平如镜面的河水立即铺排了一层波纹,一颗颗明亮的气泡在碧绿的河面上浮游。河水在无声地上涨,巴桑眼里的礁石上有水渍的新印在不断地往上延伸。

河面上又投下了一个细长的影子,他知道儿子回来了。

“爹,怎么还不动手收拾东西啊?”鲁维递给父亲一枝烟,语气里掩藏不住埋怨的情绪。

巴桑将烟在手里揉搓了一会,然后折断扔进河里。问道:“坛子买了么?”

“买了,四只。”

“不够。”巴桑摇摇头,站起身走了。

在山的阴影里,板央正挑着水桶,在给刚爬藤的南瓜苗浇水。

“回去吧,过几天水都淹了,淋水有什么用呢?”鲁维说。

板央不搭理他,径自挑起水桶又往河边走去。鲁维环视四周,绿油油的玉米地,一簇一簇的瓜苗菜秧,都是她的汗水浇的。她是个勤劳的女人,公婆老了,地里的活和一家人的穿着都是她一个人承担。丈夫在十多里外的村子教书,两个大点的孩子都随他去读书了,还有个小的跟着她。

晚上,鲁维觉得很有必要让家里人知道搬迁已迫在眉睫,不能一拖再拖了。于是,一家人围坐在火塘边,听鲁维说话。

巴桑抱着水烟筒,一嘴一嘴地抽,抽了就咳嗽。合社显然对话题没多大的兴趣,横抑着孙儿不停地摇晃,不停地打盹。板央则在忙针线活,夏天要到了,一家人热天穿的衣服要准备好,这是她的责任。

面对三个兴趣不高的听众,鲁维这副小学教师的口才也显得有些力不从心。“……爹,妈,明天我们就动手吧。”

巴桑咳嗽,一双眼移到了儿子脸上,说:“该搬什么,你和媳妇主张就行,我的活还没完呢,我的事你们就别管了。”

“老张让人带话来了,过些天他要亲自带车来接你呢!”

“你能不能请假两天,回来收拾收拾。”

鲁维摇头说:“不行的,我哪能停课呢!”

“不行就罢了。”巴桑打了个呵欠,站起来说,“睡觉,睡觉,天塌下来的事也是明天再说!”

鲁维对父亲的漠然与麻木感到沮丧,他实在不能理解他这种对河水节节上升步步逼来的形势不痛不痒的态度。当着老张的面,甚至在前一段时间巴桑对于搬迁还是怀有极高的热情,可如今是怎么搞的了?对于父亲和母亲,鲁维确实知道得太少,甚至连自己的妻子板央他也是获知甚少。在这个家庭里,他了解最多的还是自己。从他懂事的时候起,在他的印象中父母亲都从来说过他们自己,也没向他说对方的往事。但从他们沉默寡言和缺少笑容的生活里,他感觉到了他们以往的沉重和沧桑。

第二天早起,当鲁维从屋里走出门外的时候,就看见父亲蹲在岸石上的背影和妻子在玉米地里忙碌的身影。这时候崖顶上的太阳艳红如血,它的周围被一个光环围着。

“你帮我提两个坛子上去。”巴桑对儿子说。

“留一个装米吧。”合社说。

“我还要买哩。”巴桑头不回就拎着坛走了。

鲁维跟着父亲佝偻的背影往坟地走去,那里的每座坟他是熟悉的,大都能叫得出字号。在他到县里读高中的几年里,他曾经帮助过父亲打捞了两个溺水者,那时候父亲已没有能力单独把死人捞出河来。毕业回来后他就去外村当民办教师,很少有时间呆在野猪窝。

父子俩来到坟地,巴桑气喘吁吁的,连声咳了一阵,鲁维听到了一种类似铜音的响声。

“爹,等搬到那边,你该治一下老毛病了。”

巴桑吐一口痰,说:“治它干卵,生死由命。”

鲁维心一震,瞥一眼父亲的脸,很平静,又问:“爹,卯是昨天起的么?”

“嗯。”巴桑从坛里提起瓶子。“卯的头里有两个泥鳅呢。”

鲁维接过来,端详道:“真肥。听说这东西成药,成补药。”

“放屁!”巴桑一把夺过去,满脸不悦。他默然地操持着帐幔,罩在了一个叫寅的坟头上。

“爹,根据推算,卯应该是划右派的时候死的,他可能挨斗得惨了。”鲁维说。

巴桑顿了一会,说:“说不准,兴许去惹着什么人了,被人家沉的。”

“那么寅呢?他们肯定是殉情死的吧?”

巴桑默然。他当然无法回答这个问题。寅是两个人,一男一女,同一天同一个时辰,搂在一起流来的。(四)

“Mbouj ndaej couh suenq lo.” Bah Sangh aetcwi mbat ndeu ndwn hwnjdaej naeuz: “Bae ninz bae ninz, mbwn doemq roengzdaej hix aeu caj ngoenzcog caiq gangj!”

Luj Veiz doiq daxboh mbouj dawz haeuj sim caeuq mazmwnh gamjdaengz doeknaiq, de saedcaih mbouj lijgaij, raemx ciemhciemh swng sang lo lij mbouj ae mbouj wt. Youq dangnaj lauj Cangh, Bah Sangh duenhgonq lij haengj bae guh di, seizneix dauqdaej youh baenzlawz la? Doiq daxboh daxmeh, Luj Veiz saedcaih rox daiq noix lo, caemhcai q lien z mehyah de Banjyangh hix rox ndaej gig noix. Youq ndaw ranz, de liujgaij cei q lai lij dwg de bonjfaenh. Daj de roxsoq hwnj, de geiq ndaej, boh meh soqlaiz mbouj lwnh gij saeh bonjndang de gvaq, bouxlawz hix mbouj lwnh gij saeh gaxgonq bonjfaenh. Danhseih daj song de noix gangj noix riu daeuj gangj, de gamjdaengz song boh meh gaxgonq geijlai naekcaem caeuq geijlai haemzhøj.

Haet daihngeih hwnqdaej, Luj Veiz daj ndaw rug byaij daengz rog dou seiz, raen daxboh naengh youq gwnz ngauq rin, daxmeh cix youq ndaw reih haeuxyangz nyaengq dwk. Seizhaenx, daengngoenz venj youq gwnz dat nding lumj lwed nei, sei qhenz daengngoenz miz gvaengz ndit ndeu humx dwk.

“Mwngz bang gou riuj song aen biengx hwnjbae.” Bah Sangh doiq daeglwg naeuz.

“Louz aen he cang haeux ba.” Hoz Se naeuz.

“Gou lij caiq cawx dem ne.” Bah Sangh lien z gyaeuj cungj mbouj nyeux couh riuj biengx bae lo.

Luj Veiz gaen laeng daxboh byaij bae coh diegmoh, gizhaenx moix aen moh de cungj geiq ndaej sug liux, dingz lai heuh ndaej ok mingzcih de dwg bouxlawz. Mwh de youq ndaw yienh doeg gauhcungh geij bi ndawde, de gaenq bang daxboh lauz song boux mboetraemx gvaq, seizhaenx daxboh gaenq mboujmiz banhfap boux dog lauz boudai hwnjdaej. Bizyez dauqma le, de bae rogmbanj dang minzbanh lauxsae, gig noix miz seizgan dauqma rongzmougyauh youq.

Song boh lwg daeuj daengz diegmoh, Bah Sangh heiq baegnogbngob, lien zlien z ae baenz sauh.

“Boh, caj buen bae daengz baihaenx le, mwngz wnggai yw gij bingh mwngz lo.”

Bah Sangh biq gaemz myaiz ndeu naeuz: “Yw de ndaek viz, dai lix youz mingh.”

Luj Veiz sim baez saenz, lez bae coh gwnz naj daxboh, raen de gig caemcingx, youh cam naeuz: “Boh, Mauj dwg ngoenzlwenz vat hwnjdaej lwi?”

“W.” Bah Sangh daj ndaw biengx riuj aen bingz hwnjdaej. “Ndaw gyaeuj Mauj miz song duz byanouq bw.”

Luj Veiz cie p aeu gvaqdaej yawj le naeuz: “Caen biz ha. Dingq gangj, de baenz yw, baenz ywbouj.”

“Yw ndaek viz!” Bah Sangh doq ciengj gvaqbae, saeknaj mbwngmbat. De menhmenh gaem mbaw baengzhau hoemq youq gwnz gyaeujmoh Yinz.

“Boh, gaengawq doisuenq, Mauj wnggai dwg youq mwh veg youbai seiz dai, de aiq dwg deng daeuj camj lo.” Luj Veiz naeuz.

Bah Sangh lawq yaep ndeu naeuz: “Nanz gangj, lauhei q de nyex gijmaz vunz, deng vunz gaj lo.”

“Yinz ne? De haengjdingh dwg dai youq ndaw rungj lwgsau ba?”

Bah Sangh mbouj dap vah. Dangyienz de fouzfap hoizdap aen vwndiz neix. Yinz dwg song boux vunz, bouxsai bouxmbwk, doengz ngoenz doengz seiz got youq itheij riengz raemx dongj daeuj.